

מקורות פרשת בשלח ה'תשפ"ב איך קורעים את הים ושומרים על הבית?

לזוגן - לפי שאינה בת זוגו (שנועדה לו מלכתחילה).

3. מכילתא דרשב"י בשלח: בארבע כתות עמדו ישראל על הים, אחת אומרת נפול לים, ואחת אומרת נחזור למצרים, ואחת אומרת נעשה מלחמה, ואחת אומרת נצוה כנגדן. זו שאמרה נפול לים אמר להן 'התיצבו וראו את ישועת ה'". זו שאמרה נחזור למצרים אמר 'לא תוסיפו לראותם עד עולם'. זו שאמרה נעשה מלחמה אמר 'ה' ילחם לכם', וזו שאמרה נצוה כנגדן אמר להם 'ואתם תחרישון'.

ישמח ישראל שבת חוה"מ פסח אות קלח: משמיה דהרה"ק רבי שמחה בונם מפרשסיחא: אצל הים לא עלה על דעת אחד מישראל אשר יקרע להם הקב"ה הים ויעברו בתוכו בחרבה. רק לכל אחד מישראל היה אופן אחר להישועה וה' הושיעם בישועה כזאת - אשר לא עלה על לבם כלל. כן הוא בעניין הפרנסה, שהקב"ה זן ומפרנס לאיש מהאופן אשר לא עלה על לבו מעולם.

אגרות קודש ח עמוד רעו: אמרו 'קשה לזווגם כקריעת ים סוף' ובאיזה אופן נקרע הים? דווקא על ידי קפיצת איש לתוך הים בלי חשבונות יתרים ורק שידע שזהו רצון ה' ונטיית המטה על ידי משה רבינו.

באר הגולה הבאר הרביעי עמוד פג: בשביל שמזווג לכל אחד זיווג הראוי לו, ובמה שהוא אדם פרטי הוא שונה מהאדם האחר, וה' יתברך מאחד ומקשר אותם - ודבר זה קשה כקריעת ים סוף, כי קריעת הים היה מחלק ומפריד הים שהוא אחד וראוי להיות מחובר ביחד, וה' יתברך קרע אותו והפרידו. ואילו חיבור איש ואשה ראוי שיהיו נפרדים כל אחד לכדו, והוא יתברך מחבר אותם להיות אחד.

4. ליקוטי שיחות ג/885: בשעה שמזדמן לשמוע אודות אופן עבודת ה' שלא נפל במוחו, ואדרכה הוא נגד טבעו ורצונו, הנה מעצם העובדה שההשגחה זימנה אותו לשמוע אודות סוג כזה של עבודה, קרוב לוודאי שזה מה שהקב"ה רוצה ממנו. שכן סדר עבודה שמונח אצלו ללא יגיעה ויש לו בו חיות טבעית, אי אפשר לדעת אם הוא בא מנפשו האלוקית או טבע נפשו הבהמית. דווקא כשהוא שומע על עבודה שהיא היפך טבעו, ואדרכה ככל שהיצר מעמיד קשיים והפרעות - הרי זו הוראה מלמעלה.

1. סוטה ב,א: אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן: וקשין (רש"י: לפני הקב"ה) לזווגן כקריעת ים סוף, שנאמר (תהלים סח,ז) 'אלקים מושיב יחידים ביתה, מוציא אסירים בכושרות' (תוספות שאנץ: פירוש 'בכושרות' - בכי ושירות, בכי למצרים ושירה לישראל, וזה היה בקריעת ים סוף, שהמצרים טבעו וישראל שרו על הים. ורואים שהפסוק משווה בין הקמת בית לקריעת ים סוף).

פסחים קיח: קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, דכתיב (תהלים קלז,כח) 'נותן לחם לכל בשר' וסמך ליה (לפני זה בפסוק יג) 'לגזור ים סוף לגזורים כי לעולם חסדו'.

ויקרא רבה ח,א: שאלה מטרוניתא אחת את ר' יוסי בר חלפתא: בכמה ימים ברא הקב"ה את עולמו? אמר לה: בשישה ימים. ומאותה שעה עד עכשיו מהו עושה? אמר לה: מזווג זיווגים... בתו של פלוני לפלוני, ממונו של פלוני לפלוני... ואם קלה היא בעיניך, קשה היא לפניו כקריעת ים סוף. מה עשתה? הביאה אלף עבדים ואלף שפחות והעמידה אותן שורות שורות ואמרה פלוני לפלונית, פלוני לפלונית. בכוקר באו אצלה, זה מוחו פצוע וזה עינו שמוטה, זה אומר איני רוצה לזו וזו אומרת איני רוצה לזה. שלחה לרבי יוסי: אמת היא תורתכם, נאה ומשובחת. אמר: לא כך אמרתי לך? אם קלה בעיניך, קשה לפני הקב"ה כקריעת ים סוף.

אלישיך שמות יג,א: אומרים 'קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף' וכן 'קשה לזווגם כקריעת ים סוף', ומי לא ידע כי בריאת כל העולמות לא היו לפניו יתברך בקושי, כי בלא עמל ובלא יגיעה ברא את העולם, אלא 'בדבר ה' שמים נעשו'?! ומה גם עתה קריעת ים סוף או מזונות האדם וזווגו?

בן יהוידע: מהו דמיון הקושי במציאת זיווג דמדמהו לקריעת ים סוף? [ואדרכה הם הפוכים בתכלית!]

חידושי אגרות מהרש"א: לא ידענו מאי סמך ליה ('נותן לחם לכל בשר' ל'לגזור ים סוף לגזורים') והרי כמה פסוקים מפסיקים ביניהם ('נותן לחם' מובא בסוף המזמור בפסוק כה ואילו 'לגזור ים סוף' נאמר 12 פסוקים לפניו?) ואם קוראים פסוק סמוך משום דבחד מזמורא נינהו, א"כ הל"ל נמי דקשין מזונותיו כבריאת שמים וארץ וכמכת בכורות וככל הני נסים דכתיב נמי בההוא מזמורא?

2. סוטה שם: והא אמר רב יהודה אמר רב: ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני בית פלוני לפלוני שדה פלוני לפלוני? הא בזיווג ראשון והא בזיווג שני.

רש"י: זיווג ראשון לפי המזל (שנקבע קודם יצירת הולד) וזיווג שני לפי מעשיו (לפי ההתאמה ביניהם ולא נגזר מראש) ולכן קשה